

DOMONKOS ISTVÁN

(1862-1923)

ÉLETE ÉS
MUNKÁSSÁGA

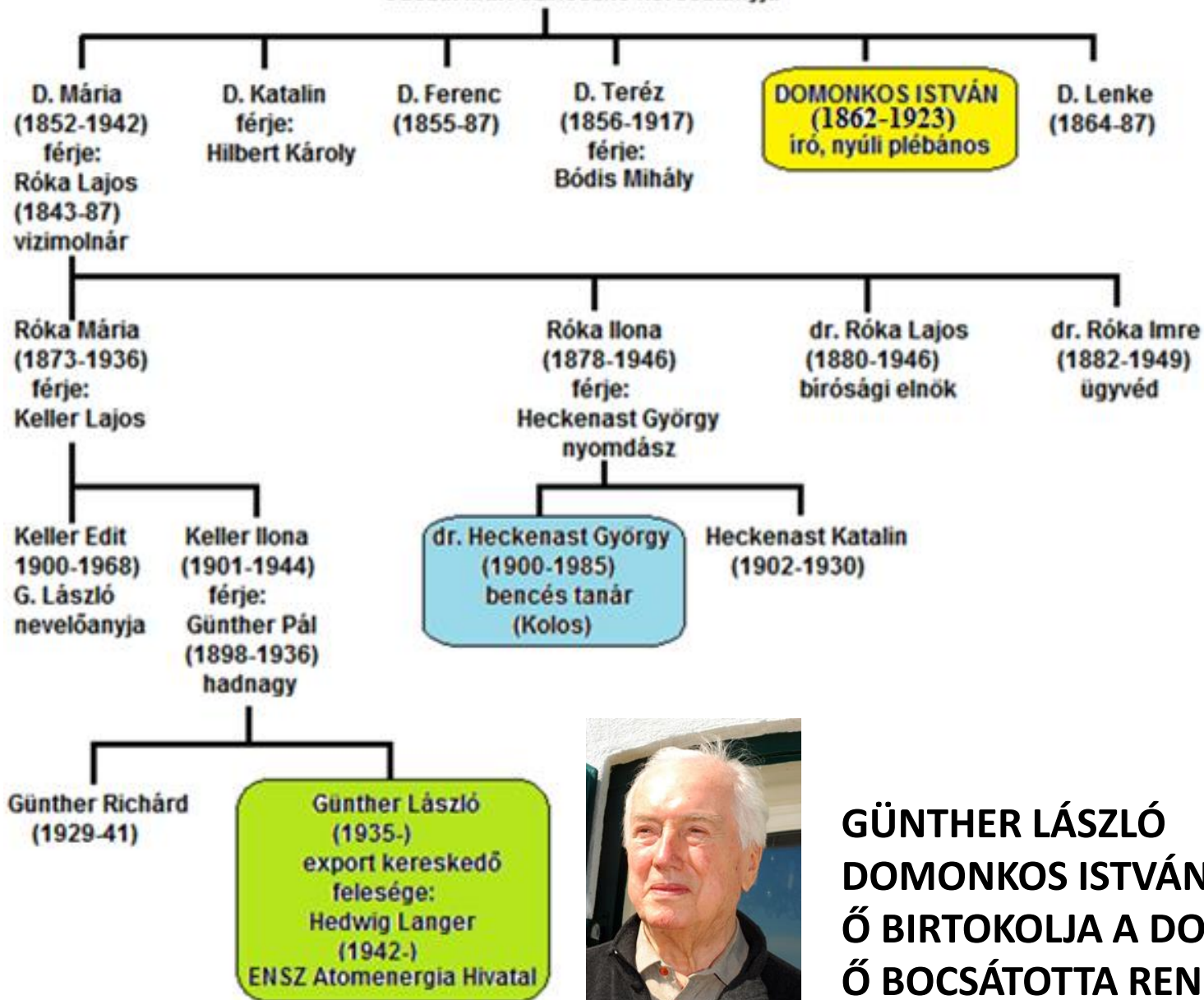
*Domonkos István
plébános*

Domonkos István 1862. augusztus 19-én született Győrben, de családja Ászárról származott. Édesapját korán elvesztette, édesanyja Jászai Marinak volt a keresztanyja. Iskoláit a győri bencéseknel kezdte, már itt írogatott. Később a zirci ciszterciekhez járt, de betegsége miatt a gimnáziumot Nagyszombatban fejezte be. Mivel a pozsonyi jogi tanulmányokat idegennek érezte, Győrben belépett a szemináriumba. **1889-ben szentelték pappá.** Káplánként 2 évet töltött Mihályiban és Bágyogon, majd plébános helyettes lett Rábatamásiban. Döri plébánossága idején jelent meg egy verseskötete és két prózai műve. Írásművészete akkor teljesedett ki, amikor **1905-ben Nyúlra helyezték.**

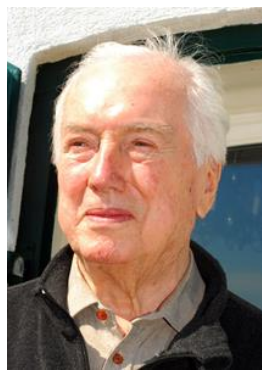
Könyveiben a szegények és öregek egy-egy jellegzetes képviselőjének sorsát, életét örökítette meg. „Szerettem azokat, akikről írtam” vallotta egyik művében. Írása Gárdonyi, Tömörkény, Móra és Mikszáth kötetének hangulatát idézi. Szereplőiről személyiségjegyeik hosszas bemutatásával részletes rajzot készít. Egy kritikus szerint „írásai rajzok köré novellákba sűrített regények”. Történeteinek központja a sok baj, csapás, szenvedés. Szívesen használ népnyelvi fordulatokat. **Szinte egész Európát beutazta,** kétszer járt a Szentföldön is. **1923. augusztus 9-én halt meg Nyúlon.** Győrben a nádorvárosi temetőben családi sírban nyugszik. Községünkben a Hématető oldalában levő Domonkos-villa (Róka-ház) őrzi emlékét, ahol egykor szívesen tartózkodott.

DOMONKOS ISTVÁN CSALÁDJA

Domonkos Ferenc vendéglős (1820-64)
neje: Retzer Katalin (1833-1916)
Jászai Mari színésznő keresztanyja

DOMONKOS ISTVÁN
plébános, író
(1862-1923)

GÜNTHER LÁSZLÓ
DOMONKOS ISTVÁN NŐVÉRÉNEK A DÉDUNOKÁJA.
Ő BIRTOKOLJA A DOMONKOS-VILLÁT,
Ő BOCSÁTOTTA RENDELKEZÉSÜNKRE A KÉPANYAG ZÖMÉT.

**AZ ÍRÓ ÉDESAPJA,
DOMONKOS FERENC
(1820-64)
VENDÉGLŐS VOLT,
Ő KORÁN MEGHALT.
DOMONKOS ISTVÁN
2 ÉVES VOLT AKKOR!**

**AZ ÍRÓ
ÉDESANYJA,
RETZER KATALIN
(1833-1916)
JÁSZAI MARI
SZÍNÉSZNŐ
KERESZTANYJA**

HECKENAST GYÖRGY (KOLOS ATYA) KÖZÖS ŐSEIKET BEMUTATÓ LEVELE GÜNTHER LÁSZLÓHOZ

+ Kedves kis László! Ide jegyzem le nek a szép és remek. kiállítású
imádságos könyvem a történetit. - a Te anyai ükanyád: Somonko
Jereeni, née Retszer Katalin: Assai-on (Kovács-on) volt " Jereeni
Kosmáros Jelenéje. az nekik volt leányuk: Mária - a te dédanyád, Katalin -
Kata néni - Hilbertné — is Somonko János: a nyulsi plebános is is. -
Máriát elvette Róka Lajos: vizi-mákos, az ő leányai voltak: Mária, a
te nagyanyád — Ilona: az én édesanyám — Lajos - a te keresztapád és János.
- János ükanyád életében, még az 1880-as években volt Assai-on egy kis
parasztház. Libákot őrsített. később János ment családunk. Itt fedezték
fel, mihez jött tud magyarul. Bellőbe lett a híres tragika: Jászai Mari
a görög tragédiákat (pl. Antigone) utánozhatatlannal tudta játszani.
Ezrek a kis parasztházak volt a keresztapám az én dédanyám = a te
ükanyád = az assai kosmárosné, Somonko Jereeni Retszer Katalin.
Mikor már Jászai Mari híres színésznő lett, akkor az adtkorok kereszt-
anyjáról est a könyvet. Óvatosan adta az én nagyanyámnak, az
nekiem, én pedig most neked hűdelőn szeretettel mint család emléket.
Szurka bácsi.

**A BALOLDALI KÉPEN:
DOMONKOS ISTVÁN
NŐVÉREI:
MÁRIA (JOBBRA)
ÉS KATALIN (BALRA)**

**A JOBBOLDALI
KÉPEN:
DOMONKOS ISTVÁN
NŐVÉRÉVEL,
DOMONKOS
MÁRIÁVAL
(1852-1942)**

A KÉP 1874-BEN KÉSZÜLT

KÖZÉPEN ÜL AZ ÍRÓ NÖVÉRE,
DOMONKOS MÁRIA (RÓKA LAJOSNÉ),
ÖLÉBEN KISLÁNYA, MÁRIA.

MÖGÖTTE BALRA FÉRJE, **RÓKA LAJOS**,
AKI VIZIMOLNÁR VOLT.

A HÁTUL KÖZÉPEN ÁLLÓ HÖLGY
DOMONKOS KATALIN
(HILBERT KÁROLYNÉ),
Ő AZ ÍRÓ MÁSIK NÖVÉRE.

JOBBRA VILÁGOS RUHÁBAN
JÁSZAI MARI SZÍNÉSZNŐ ÁLL,
AKI AKKOR 24 ÉVESEN MÁR
A NEMZETI SZÍNHÁZ TAGJA VOLT.

DOMONKOS ISTVÁN SZÜLETÉSI ANYAKÖNYVI KIVONATA

KIVONAT

a Győregyházmegyéhez tartozó *Győregyházi* plebánia kereszteltek anyakönyvéből. Kötet: XI Lap: 3

Folyószám	A születés- nek	A keresztel- tetésnek	A kereszteltnek					A szülők		A keresztülők vezeték- és keresztnéve, polgári állása, vallása és lakhelye	A keresztelő vezeték- és kereszti- néve, hivatala	Észrevétel
	éve, hava és napja	neve	neme	szárm. állapota	vezeték- és keresztnéve polgári állása, vallása és születési helye	lakóhelye (utca, házzs.)	férfi	nő	lörvé- nyes			
146.	1862. Ezer nyolc száz hatvan hatto Augusztus 19. 20.		Stephanus	1	1	1	Franciscus Do- monkos szülő et uxoris Catharina Nötzer r. ci.	Ujváros 69.	Theresia Forster vidua.	Ludovikus Hosvát parochus.		

Hogy e kivonat az eredeti anyakönyvvel szóról-szóra megegyezik, bizonyítom.

Kelt Győr 1917. évi december hó 3-án.

Barthold Lányi
plebános

**DOMONKOS ISTVÁN
1862. AUGUSZTUS 19-ÉN,
VAGYIS ISTVÁN KIRÁLY ELŐESTÉJÉN SZÜLETETT,
VALÓSZÍNŰLEG EZÉRT KAPTA AZ ISTVÁN NEVET.**

A GYERMEK ÉS IFJÚ
DOMONKOS
ISTVÁN

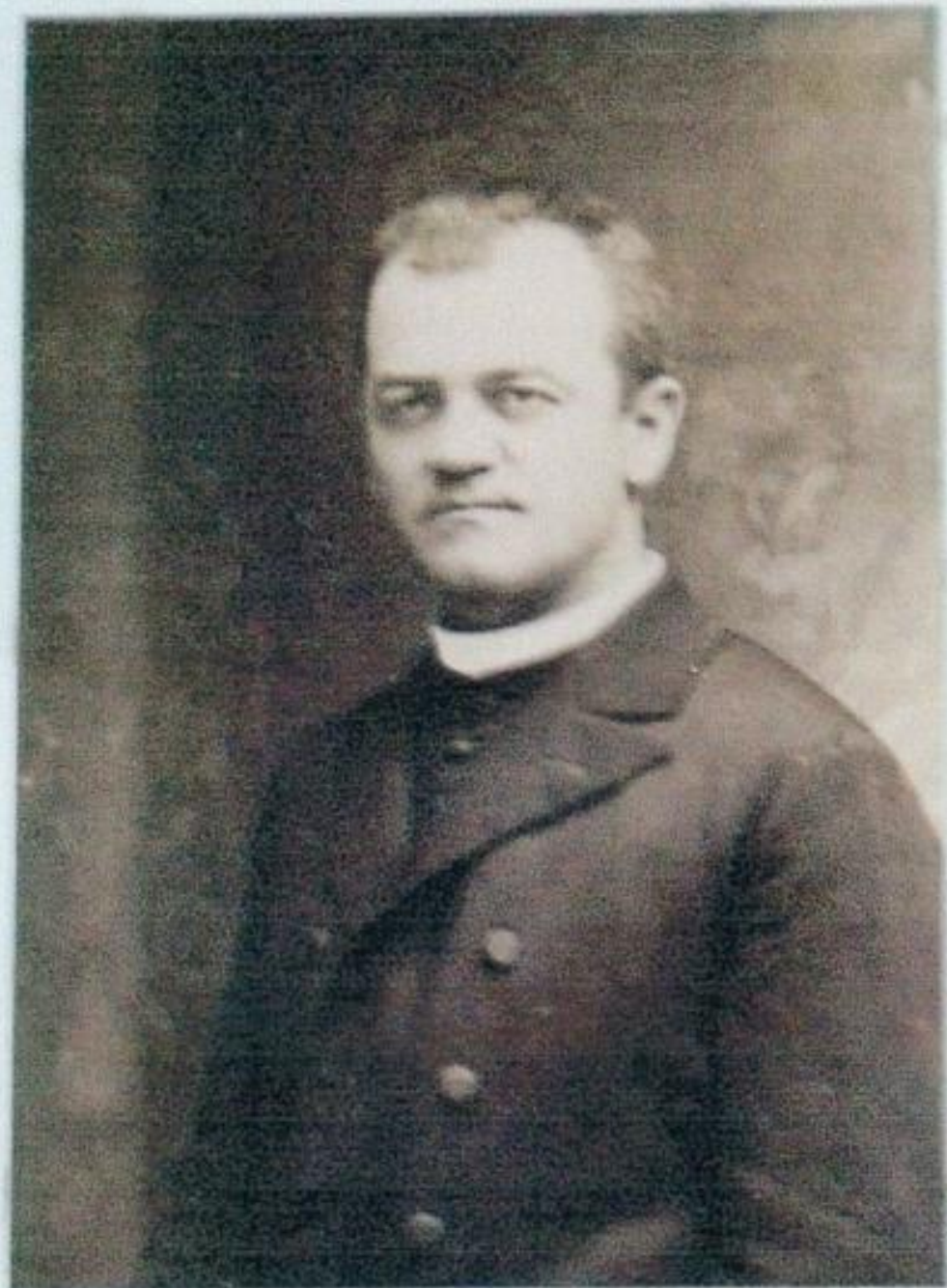
ÚT
A PAPI PÁLYA FELÉ

**DOMONKOS
ISTVÁN
1905-BEN
KERÜLT
NYÚLRA.**

**JOBBRA A RÓLA
UTOLJÁRA
KÉSZÜLT KÉP**

Győr-Moson-Sopron megye

DOMONKOS ISTVÁN PAPI SZOLGÁLATI HELYEI

1889-1923

Nyúl község.

ÍGY NÉZETT KI
A NYÚLI
TEMLOM
1905-BEN,
AMIKOR
DOMONKOS
ISTVÁNT
PLÉBÁNOSKÉNT
NYÚLRA
HELYEZTÉK

Üdvözllet Nyulról. 905. jul 21. in

Leiszből iktatva

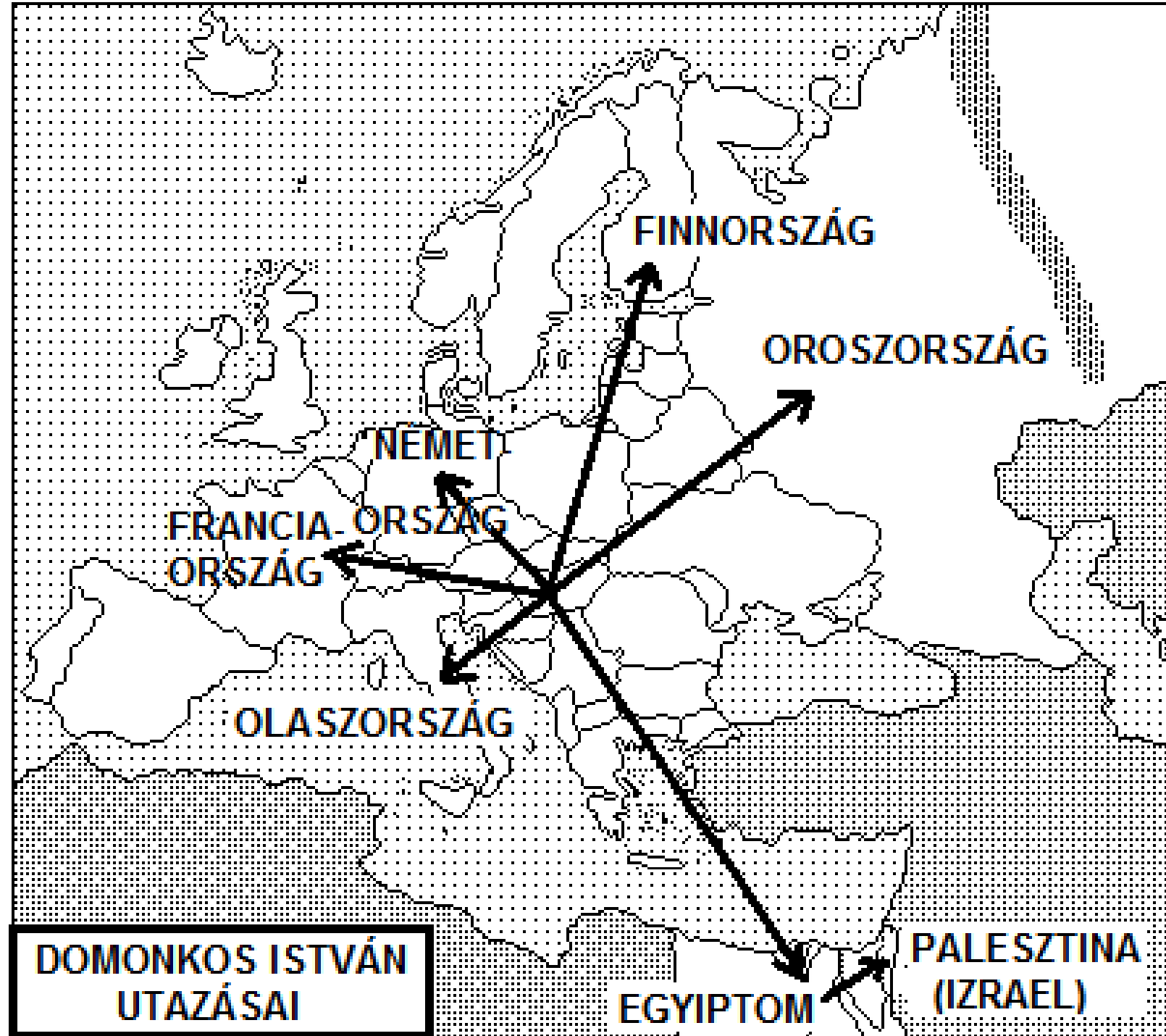
**DOMONKOS ISTVÁN
PLÉBÁNOSSÁGA IDEJÉN AMERIKÁS
NYÚLIAK PÉNZÉBŐL KÉSZÜLT A KÉT
MELLÉKOLTÁR, EZÉRT A SZÓSZÉKET
HÁTRÉBB HELYEZTÉK.**

**A SZENTÉLY DOMONKOS ISTVÁN KORÁBAN,
BALRA AZ EGYKORI MÁRIA-OLTÁR**

AZ ÍRÓ UTAZÁSAI 3 FÖLDRÉSZEN

PALESZTÍNÁT
KÉTSZER IS FELKERESTE,
AHOVA HAJÓVAL UTAZOTT,
DE ELŐTTE
EGYIPTOMOT IS
MEGLÁTOGATTA.
MÁSODIK ÚTJÁRA
NYÚLI AKAT
IS VITT MAGÁVAL.

KELETI ÚTJAIRÓL MÁRTÍROK EREKLYÉIVEL TÉRT VISSZA

DOMONKOS ISTVÁN EREKLYEGYŰJTŐ ÚTJAIRÓL SAJNOS SZINTE SEMMIT SEM TUDUNK

**VALÓSZÍNŰLEG EGYIK PALESZTÍNAI ÚTJÁRÓL HOZTA
EZT A KELETIES DÍSZITÉSŰ RÉZERDÉNYT**

A CSALÁD SÍRHELYE A GYŐRI NÁDORVÁROSI TEMETŐBEN

A SÍRKÖVÖN SZEREPLŐ
15 NÉV KÖZÖTT
SZINTE ELVESZIK AZ ÍRÓÉ

DOMONKOS ISTVÁN MŰVEI:

* **A pirossal szedett műveiről 2023-ig nem tudunk.**

- **Versikék** (Győr, 1901)
- **Bogár Böske, vagy Ne játszá! a szerencséddel** (1892, 2. kiadás: Budapest, 1899)
- Wetzels, Franz Xaver: **Az asszony**. Fordította és átdolgozta Domonkos István. (Budapest, 1901)
- Wetzels, Franz Xaver: **A férfi**. Fordította és átdolgozta Domonkos István. (Budapest, 1901)
- Wetzels, Franz Xaver: **A hívek apostolkodása***. Fordította és átdolgozta Domonkos István. (Budapest, 1901)
- Wetzels, Franz Xaver: **Okoskodások***. Fordította és átdolgozta Domonkos István. (Budapest, 1902)
- **Az élet hullámain** (Budapest, 1903)
- **Pásztorjáték** (Budapest, 1904, későbbi kiadás: Budapest, 1911)
- **Barázdák a szántóföldön** (Budapest, 1905)
- **A nyitrai vidéki nyelvjárás***. [Magyar Nyelvőr](#) 34, 40-43.
- **Az én híveim** (Győr, 1906)
- **Szellő Margit** (Győr, 1909)
- **Monológok leányoknak*** (Győr, 1909)
- **Testvérek** (Győr, 1910)
- **Zichy Nándor gróf élete** (Budapest, 1912)
- **Atyámfiái** (Budapest, 1914)
- **A harcos levele falujához** (Budapest, 1914)
- **A lisieuxi kis Teréz nővér története: egy kis fehér virág tavaszának története**.
Sajtó alá rendezte [és fordította] Domonkos István. (2. bővített kiadás: Budapest, 1914)
- **Szentföldi zarándokút**. 1914. június 27–augusztus 4. (Győr, 1915)
- **A muszka pipa** (elbeszélések, Budapest, 1916, 2. kiadás: Győr, 1917)
- **A kard joga s a többi** (elbeszélések, Szombathely, 1917)
- **A „Betlehemjárás” könyve** (Budapest)
- **Szerettem azokat, akikről írtam** (válogatáskötet, Győr, 2005) Válogatta Baksa Péter

Az élet hullámain

Építő történetek

Írta:
Domonkos István

Yok Gy 4 *Bassey Lindner*

Az élet hullámain

Írta

Domonkos István

Budapest

T. Pelikán Krizsó kiadása

1903

**EZT A KÖNYVÉT
1903-BAN ÍRTA.**

**BUDAPESTEN
ADTÁK KI
ÉS ELBESZÉLÉSEKET
TARTALMAZ**

Domonkos István:
TESTVÉREK

Ára 2.40 kor.

TESTVÉREK

IRTA

DOMONKOS ISTVÁN

GYŐR, 1910.
GYŐREGYHÁZMEGYE KÖNYVSZAJTÓJA.

MÉLTÓSÁGOS
ÖZV. SZAPÁRY BÉLÁNÉ
GRÓFNÉNAK

MÉLY TISZTELETTEL

DOMONKOS ISTVÁN.

**TESTVÉREK CÍMŰ ELBESZÉLÉS KÖTETE
1910-BEN JELENT MEG GYŐRBEN**

~~306~~ 24. H. 126/10^x

WETZEL XAV. FERENCZ

* 009366

A FÉRFI

FÉRFIAKNAK KOR- ÉS RANGKÜLÖNBSÉG NÉLKÜL

NÉMET EREDETI UTÁN ÁTDOLGOZTA

DOMONKOS ISTVÁN

II. kiadás.

BUDAPEST

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

1911.

Ára 40 fillér.

276. szám.

**NÉMET EREDETIBŐL
ÁTDOLGOZOTT
MUNKÁI
1911-BEN
JELENTEK MEG
BUDAPESTEN A
SZENT ISTVÁN-
TÁRSULAT
KIADÁSÁBAN**

24. H. 126/11^x 009366

WETZEL XAV. FERENCZ

AZ ASSZONY

MINDEN RANGU ÉS RENDŰ NŐK SZÁMÁRA

NÉMET EREDETI UTÁN ÁTDOLGOZTA

DOMONKOS ISTVÁN

II. kiadás.

BUDAPEST

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

1911.

Ára 30 fillér.

277. szám.

13. J. 50*

006978

Zichy Mándor gróf

Élete ≡≡≡

írta

Domonkos István

Budapest

A Szent-István-Társulat kiadása

1912.

**ZICHY NÁNDOR GRÓF
ÉLETÉT BEMUTATÓ KÖNYVÉT
SZINTÉN A SZENT ISTVÁN
TÁRSULAT JELENTETTE MEG
1912-BEN**

Rajzolta: Jaschik Álmos tanár.

**1914-ES EGYIPTOMI
ÉS PALESZTÍNAI UTAZÁS AIRÓL
SZÁMOL BE
SZENTFÖLDI ZARÁNDOK ÚT
CÍMŰ MŰVÉBEN,
MELY SOK FÉNYKÉPET IS
TARTALMAZ**

408.4.63. Morocz Emiliana
0.5.12.

PÁSZTORJÁTEK

IRTA

DOMONKOS ISTVÁN

BUDAPEST

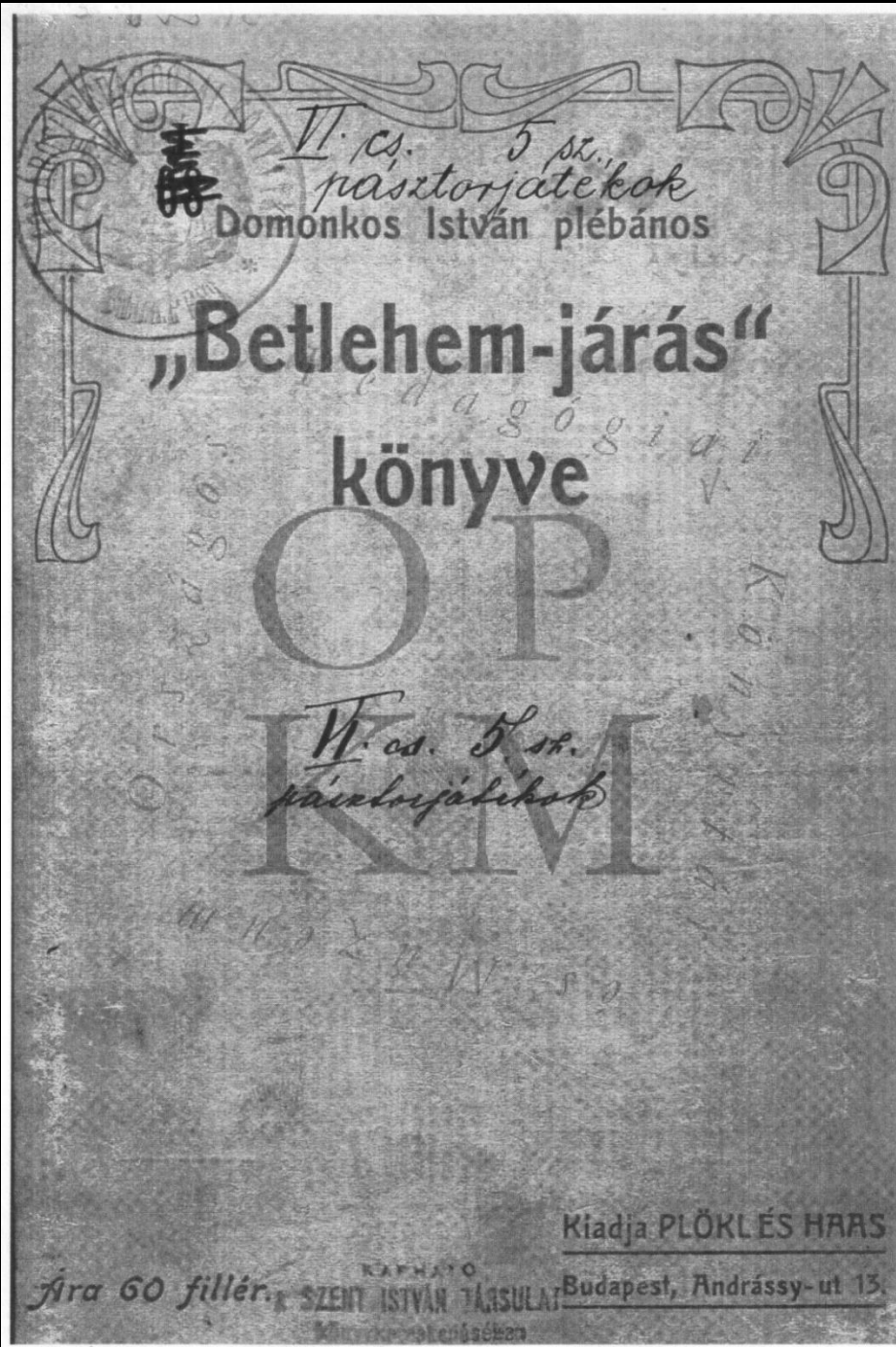
KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

1904.

Ára 20 fillér.

215. sz.

A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ ÍRÁSAI

DOMONKOS ISTVÁN
ATYÁM
FIAI

AZ ÉLET KIADÁSA

**1914-BEN
MEGJELENT
KÖNYVÉNEK
SZEREPLŐI
ZÖMMEL NYÚLI
SZEMÉLYEK**

**A GYLKOS
KERESZT
SZOMORÚ
TÖRTÉNETÉT
ENGESZTELSÜL
CÍMŰ ÍRÁSÁBAN
DOLGOZTA FEL**

33. 1/2
ÁRA 20 FILLÉR.

Családi-könyvtár

2. SZ.

A muszka pipa

Elbeszélések

Írta: Domonkos István

Kiadja
a "Családi-könyvtár" vállalat
Győr, Kármelita-szeminárium, 1916.

**AZ ELSŐ
VILÁGHÁBORÚ
ESEMÉNYEI
DOMONKOS
ISTVÁN
ELBESZÉLÉSEIBEN
IS MEGJELENNEK**

40a D x 45

Tábori levelek

NEGYEDIK LEVÉL

A harcos levele falujához.

Írta: DOMONKOS ISTVÁN.

„ÉLET”-KIADÁS, BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 15.

40 a H. 24

**A KARD JOGA
CÍMŰ MŰVE
4 ELBESZÉLÉST
TARTALMAZ,
SZOMBAT-
HELYEN
JELENT MEG
1917-BEN**

044421

DOMONKOS ISTVÁN

A KARD JOGA

S A JÖBBI ELBESZÉLÉSEK.

*Méltóságos
Dr. Hajdu Tibor főispán úrnak
hűbéri szolgálatul
Domonkos István
p. l. b. s.
Márc. 1918. febr.*

**NEMZEDÉKEK
IRODALMI VÁLLALAT KIADÁSA SZOMBATHELY
1917.**

↑ AZ ÍRÓ EMLÉKTÁBLÁJA

A NYÚLI PLÉBÁNIA FALÁN

ÉS ANNAK FELAVATÁSÁRÓL
SZÓLÓ ÍRÁS 1927-BŐL →

ÉLET, 1927. 13. 7. 203. l.

KULTÚRA

EMLÉKÖNNEP NYULFALUBAN

Domonkos Istvánnak egykori paróchiáján június 19-e óta emléktábla hirdeti:

„Népét, aki úgy szerette,
Hű tollával szebben fesse,
Nem volt senki közöttünk.“

Az emléktáblát Harsányi Lajos indítványára és áldozatkész buzgókodásából a Szent István Akadémia állította: a szépirónak és papnak, akinek irodalmi és lelkipásztori működését egy érzés ihlette: *a magyar nép szeretete*. Annak idején — 1922-ben — ezt a valómást bizta egyik levelére: „Csak írtam, mert szerettem — nem is épen írni, mint szerettem azokat, akikről írtam... Ha lett volna tudatos elvem, akkor ez lett volna: írni az igaz tiszta magyar nyelven... Ezen az édes parasztnyelven keresztül iparkodtam a paraszt lelkekbe nézni, kincses házait kikutatni.“ — Volt idő, amikor a dőri falusi körben azért várták nehezen a vásárnapot, mert a Népűjság akkor hozta kaplanjuk írását róluk, — és nem volt Dunántúl községe, ahol ugyanezek az írások vártak nem lettek volna. Domonkos írói munkálkodásának az egyik közönsége a falu volt: a nép önmagára ismert alakjában, rokonaira a szenvedőkben, észrevétlen megnevesítőjire a fölmagasulókban. Nem volt ezekben tendencia, csak egyszerű történet, és a lélek mégis a pap jószágos szívének kisugárzását fogadta magába a részvét könnyén vagy a nyugalom mosolyán keresztül. Domonkos azzal a hivatással indult, hogy a nép írója lesz, azé a népé, akivel a század végén írói tehetség nem törődött, akinek írni: író és kiadó feleslegesnek tartotta. Domonkos elsősorban azt értette át, hogy a népet is igazi irodalommal lehet csupán igazi irodalmi gyönyörködéshez segíteni. Már legelső rajzain ugyanaz a gondos, kidolgozott ábrázolás, könnyeden kikerekített, érdekes és mégis valószínű mese volt a törekvése, mint a nagyváros fóruma elé bocsátott legutolsó írásaiban. De átértette azt is, hogy érzés áthatása nélkül nincs művészet: sehohsem hideg, sehohsem közömbös a szava; a szíve megért és azzal a megértéssel kísér végig minden embersorsot. Amit így a lelke követelt meg, azt az irodalmi kritikában nemes realizmusnak nevezik és ez a nemes realizmus volt az, ami mint művészi sajátosság meghó-

mélyrelátó szem, amely az egyszerű emberben nálunk is olyan gazdag lelkiéletet, szenvedést, harcot, bűnt és megnyugvást látott és tárt fel, mint amilyent az orosz novellák, Turgenyev, Tolstoj és Gorkij tettek elhihetővé; magához bilincselte őket ennek a szemnek kisugárzó szeretete, amiben ugyancsak az ünnepelelt oroszok vonzóerejére ismertek. A lélek, ez az egyéni, *domonkosi* lélek egy sajátos írásmű ihletőjévé vált: s ebben az írásműben a hűség igazságát a szeretet tüze ragyogta át.

Megvolt írásainak a sikerük, megvan működésének elismerés-jutalma? Önmaga azt írta egyszer nekem: „Ugy érzem, gyöngöseségem nagyon adós maradt — önmagamnak.“ Az igazi művészek ez az egyre tökéletesebb-szépségre törekvő lelkiülete nem engedi felvetni a siker, az elismerés kérdését: azt látta, hogy vannak olvasói, és szeretik az olvasói. Amit írt, azt szívéből írta: csak egy fájtatót volna neki, ha meg nem értik, — de szerették, tehát megértették. Az a tábla, amelyet június 19-én leplezett le a Szent István Akadémia, azok a mesteri szavak, amelyekkel a leleplezésen Brisits Frigyes ihletett ajka áldozott emlékének, az a szeretet, amely a győri íróársak szívét vallomásra készítette és az az elismerés, amely Sz. Benedek rendjének hódolatával érte: mindaz akkor teljesedett Domonkos István írói pályájának igazságos méltatásává, amikor utódjának, László János plébánosnak megindult szavai nyomán a falu öregjeinek szemében felvillant a könny, az emlékezés könnye. — Amit az emléktábla hirdeti, annak igazságát a szemhez emelt keszkenők igazolták.

Jegyezzük ezt fel az igazság és a magunk bátorítása kedvéért... A. Sz.

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK

Papp Viktor: *Beethoven élete és művei*. Pantheon. 1927.

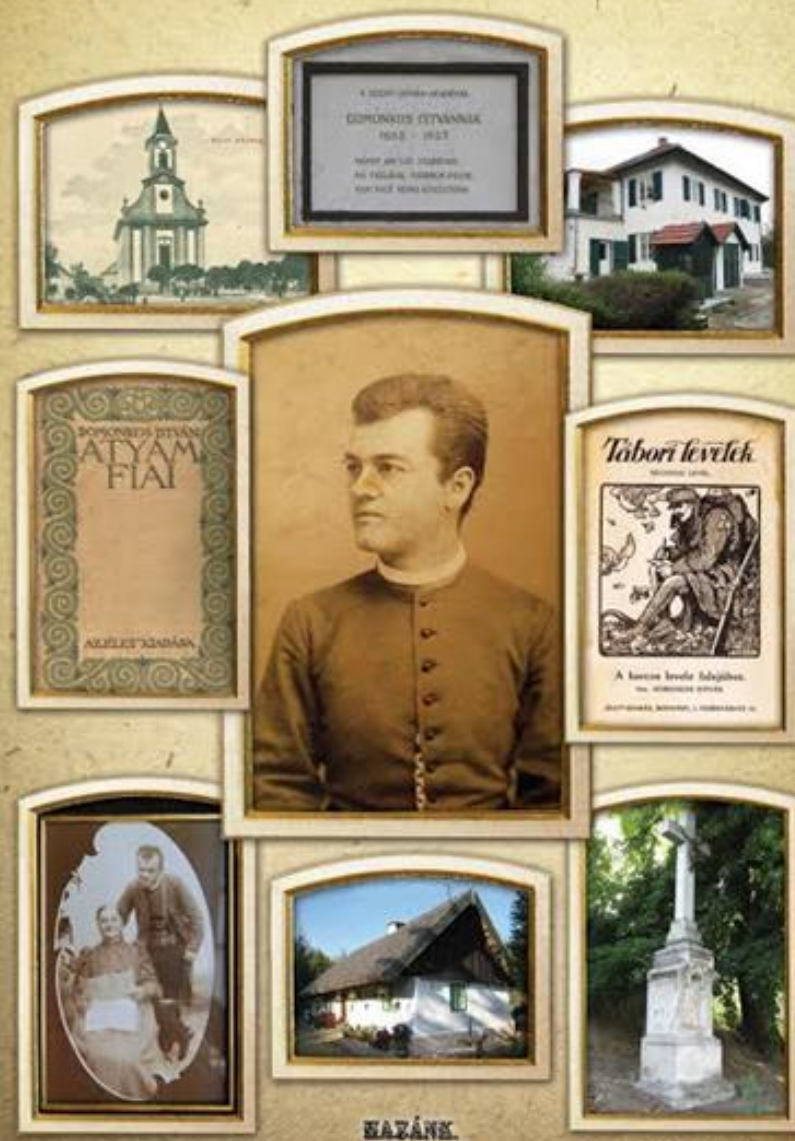
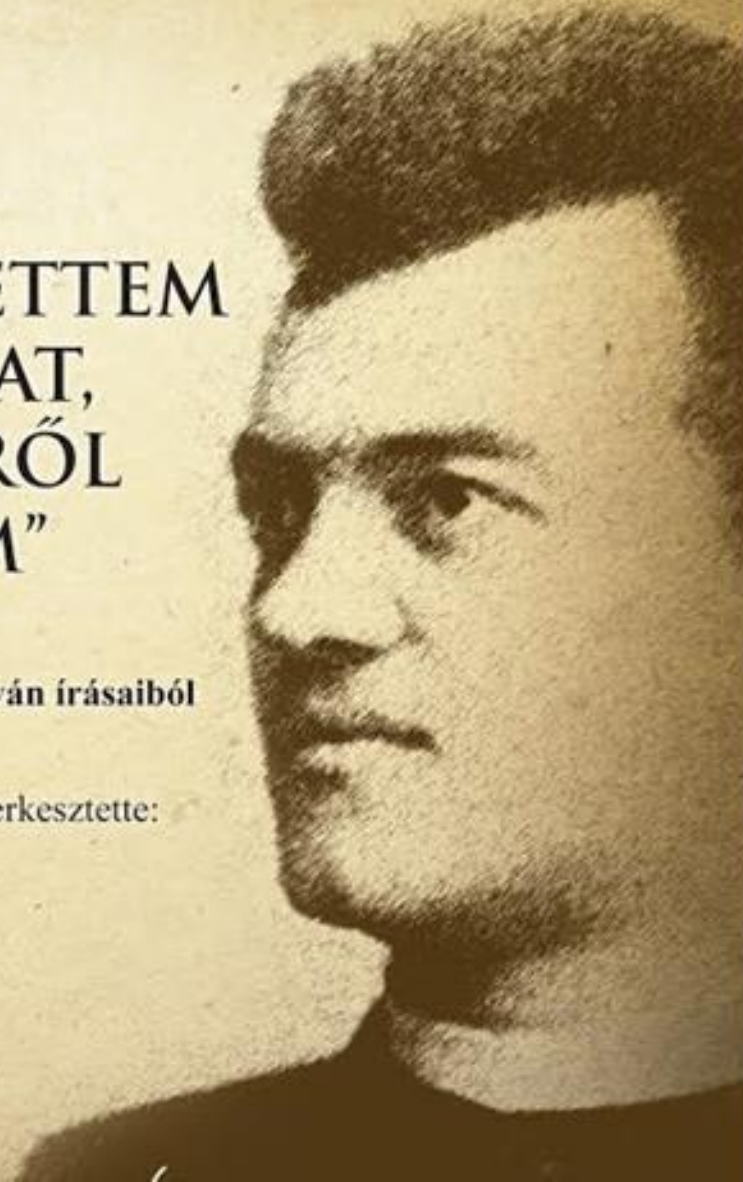
A magyarországi Beethoven-kultusz igen sokat köszönhet Papp Viktornak, a jeles zenekritikusnak és esztétikusnak, aki a magyar nyelven legnépszerűbb Beethoven-könyvet megírta. Immár országsszerte ismert Beethoven életrajza a centennárium alkalmából újabb kiadásban jelent meg, kibővülve a „mesterek mesterének“ magyar vonatkozásait összefoglaló rész-

„SZERETTEM
AZOKAT,
AKIKRŐL
ÍRTAM”

Domonkos István írásaiból

válogatta és szerkesztette:

Baksa Péter

A BAKSA PÉTER ÁLTAL VÁLOGATOTT ÉS SZERKESZTETT KÖTET CÍMOLDALA ÉS HÁT LAPJA

**AZ EGYKORI
DOMONKOS-VILLA
NYÚLI
SZÓHASZNÁLATTAL
A „RÓKA-HÁZ”**

**A DOMONKOS-VILLA EGYETLEN EREDETI BÚTORA
ÉS AZ ÍRÓ ÁLTAL BECSBEN TARTOTT FESTMÉNY**

**JÁSZAI MARI FÉNYKÉPE,
A HÁTOLDALÁN A SZÍNÉSZNŐ SORAIVAL**

A kép hátulján levő írás:

Jókaji nagylánya (ceruzával írva)

Özv. Termeckzy Istvánné dőri szegény asszony azon időtáiban szolgált Budapesten Jókay Mórnál, mikor Róza nevelt lányához járt Feszty Árpád mint vőlegény. Egyszer jókedvében lefestette Feszty az „Örsike néni”, ahogy nevezték Termeckzynét. Jókai pedig megfordította a képet és Feszty Árpádot rajzolta rá emlékül az Örsike néninek. Ez a története ennek a Fesztyféle portrénak, melyet Örsike néni nekem ajándékozott.

Nyúl, 1912. Domonkos István
volt dőri plébános

FESZTY ÁRPÁD ÖRZSIKE NÉNIRŐL KÉSZÜLT FESTMÉNYE

**GÜNTHER LÁSZLÓ,
AKI DOMONKOS ISTVÁN
NŐVÉRÉNEK DÉDUNOKÁJA
ÉS FELESÉGE, HÉDI
(HEDWIG LANGER)
BIRTOKOLJA JELENLEG A VILLÁT,
ŐK BOCSÁTOTTÁK
RENDELKEZÉSÜNKRE
A FÉNYKÉPANYAG NAGY RÉSZÉT**

GÜNTHERÉK ÉS BAKSÁÉK A DOMONKOS-VILLÁBAN

DOMONKOS ISTVÁN

plébános, író
(1862-1923)

1862. augusztus 19-én született Győrben, de családja Ászárról származott. Édesapját korán elvesztette, édesanyja Jászai Marinkának volt a keresztanyja. Iskoláit a győri bencéseknel kezdte, már itt irrogott. Később a zirci ciszterciákhoz járt, de betegsége miatt a gimnáziumot Nagyszombatban fejezte be. Mivel a pozsonyi jogi tanulmányokat idegennek érezte, Győrben belépett a szemínáriumba. 1889-ben szentelték pappá. Káplánként 2 évet töltött Mihályiban és Bágyogon, majd plébános helyettes lett Rábatamásiiban. Dóri plébánossága idején jelent meg egy verseskötete és két prózai műve.

Írásművészete akkor teljesedett ki, amikor 1905-ben Nyúlra helyezték. Könyveiben a szegények és öregek egy-egy jellegzetes képviselőjének sorsát, életét öröklítette meg. „Szerettem azokat, akikről írtam” vallotta egyik művében. Írása Gárdonyi, Tömörkény, Móra és Mikszáth kötetének hangulatát idézi. Szereplőiről személyiségjegyeket hosszasan bemutatásával részletes rajtot készít. Egy kritikus szerint „írásai rajzok köré novellákba sűrített regények”. Történeteinek központja a sok baj, csapás, szenvedés. Szívesen használ népiyelvi fordulatokat. Szinte egész Európát beutazta, kétszer járt a Szentföldön is. 1923. augusztus 9-én halt meg Nyúlön. Győrben a nádorvárosi temetőben családi sírban nyugszik. Községünkben a Héma-tető oldalában levő Domonkos-villa őrzi emléket, ahol egykor szívesen tartózkodott. Főbb művei:

Versikék (Győr, 1891)

Az élet hullámaiban (Bp., 1905)

Pásztorjáték (Bp., 1904)

Barátság a szántóföldön (Bp., 1905)

Szentföldi zarándokút (Bp., 1905)

Testvérek (Győr, 1910)

Zichy Nándor gróf élete (Bp., 1912)

Atyám fiai (Bp., 1915)

A muszka pipa (Győr, 1916)

A kard joga (Szombathely, 1917)

Szellő Margit (Győr, év nélkül)

Monológok (Győr, év nélkül)

Betlehem-járás könyve (Bp., év nélkül)

„Szerettem azokat, akikről írtam” (Győr, 2015)

DOMONKOS ISTVÁN EMLÉKTÁBLÁJA, MELYET A NYÚLI EGYHÁZKÖZSÉG, A NYÚLI POLGÁRI KÖR ÉS A NYÚLI NEFELEJCS NYUGDÍJAS EGYESÜLET. TÁMOGATÁSÁVAL KÉT PÉLDÁNYBAN KÉSZÍTETTE EL A NYÚLI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

AZ EGYIK 2016. AUGUSZTUS 19-ÉN
KERÜLT FEL A NYÚLI PLÉBÁNIA FALÁRA,
A MÁSIKAT PEDIG 2017. JANUÁR 19-ÉN,
A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN AVATTÁK
FEL A NYÚLI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN.

**2016. AUGUSZTUS 19-ÉN ,
A DOMONKOS TÁBLA
PLÉBÁNIAI FELAVATÁSAKOR
BAKSA PÉTER TANÁR ÚR
MONDOTT ÜNNEPI BESZÉDET.
Ő VOLT AZ, AKI DOMONKOS ISTVÁN
LEGSZEBB ÍRÁSAIT KÖTETBE VÁLOGATTA.
E KÖNYV
„SZERETTEM AZOKAT, AKIKRŐL ÍRTAM”
CÍMMEL JELENT MEG 2015-BEN**

2016. AUGUSZTUS 19.

**BAUSZ ANDRÁS ATYA
ÁLDOTTA MEG
100 ÉVVEL
KORÁBBAN ÉLT
PLÉBÁNOS ELŐDJE
EMLÉKTÁBLÁJÁT.**

**NEMZETI SZÍNŰ
SZALAG ÁTVÁGÁSÁVAL
A GÜNTHER HÁZASPÁR
AVATTA FEL
DOMONKOS ISTVÁN
EMLÉKTÁBLÁJÁT
2016.AUGUSZTUS 19-ÉN,
AZ ÍRÓ SZÜLETÉSNAPIJÁN.**

KÖSZÖNJÜK MEGTISZTELŐ FIGYELMÜNKET!

**Az összeállítást készítette:
Szűcs Mihály**

**a fényképek
Mogyoróssy Pantaleon munkái**

